

Locuinti'a Redactorului

si

Cancellari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morariloru Nr. 15.

Scrisorile nefrancate nu se voru primí decatu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețul de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pre siese lune . . . 6 „ „ „

Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romanii:

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.

„ 6 lune 15 „ = 15 „ „

„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa a timbrale pentru fiecare-care publicatiune separatu. In locul deschisu

20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la

„FEDERATIUNEA“

pre semestrulu II (iuliu—dec.) 1870.

Prețulu de prenumeratiune se pote vedé in fruntea foiei; remane si pre viitoriu acelu-a-si.

Administratiunea.

Projectulu de lege pentru organizarea municipieloru.

(Una voce d'in Transilvani'a.)

Un'a d'intre cestiunile cele mai momentose, adeca projectulu de lege relativu la organizarea municipieloru, ocupa de prezentu atatu partidele legislatiunii Pestane, catu si diurnalistic'a.

Nu incupe indoiela, ca independenti'a politica este cea mai principala asiguranti'a a libertatii cetatienesci si individuali mai vertosu, daca este spriginita de institutiuni salutarie interne, cari se aplica in praxe pre terenulu administratiunii judiciare si politice. D'in acestu punctu de vedere, reformarile interne, intentiunate prin projectulu cestiunatu, sunt cestiuni vitali.

Cum se va resolve acestu projectu?

Cunoscundu noi situatiunea, potemu prognostica cu tota siguretatea, ca va fi adoptatu in tota estensiunea sa, adeca se va sanctiona in defavorulu si cu nerespectarea libertatii municipali. Dreptu-ace'a, incercandu me d'a-lu combate, me restringu la reflexiuni generali.

Projectulu susmemoratu sar' paré a asigura autonomi'a municipale, in fapta inse elu este numai una forma fara de nici una essentialitate. Prin legea d'in anulu trecut, exercitarea potestati judiciare, corpulu municipalu s'a amputatu, acelu-a dara nu mai este intregu; de la municipie, de la jurisdicțiuni s'a luat claru jurisdicțiunea, prin urmare, autonomi'a municipale este degia numai vorba gola, ca-ci ea este nimicita; cestiunea dara s'a decisu inca in anulu trecut, si ce'a ce sta acuma in naintea noastra, e numai continuarea seu, mai bine, incoronarea operei destructive. Forma dat esse rei. Legislatiunea magiara d'in Pest'a va adopta de siguru projectulu, si preste putienu ne vomu convinge, ca sistemu centralisticu magiaru a pasitu factis in activitate.

Pote, va obiecta cine-va ca, dupa projectu, esiste una representatiune municipala provieduta cu drepturi autonome. Obiectiunea e pre naturala, numai, vedi, acesta representatiune va fi compusa seu, mai bine, octroiata d'in duce clase: una diumetate a representatiunii va constá adeca d'in proprietarii mai mari, d'in aristocrati, era ce-a-ialta d'in alesii poporului; ba nu voru lipsi machinatiuni, agitari, corruptiuni, si Domnedieu mai scie ce intreprinderi, numai ca intre acesti-a inca se se alega neamicii poporului; asié, de la una asemenea corporatiune fortiatu, compusa, cu atata maiestria, d'in duce elemente eterogene, ale caroru principii si interese sunt divergente, nu se pote astepta nece unu bine. Chiaru se se afle intr'una astfelu de representatiune individi independenti, cu principii democratice, liberali, a sup'a capului acestoru a, — in intiesulu projectulu, — spendiura totu-de un'a sab'a lui Damocle.

Conformu projectulu, comitele supremu are una potestate nemarginata da candidare. Se pote dice cu tota certitudinea ca, fara consensulu lui, nimene nu va pote reesi ca alesu, ca-ci, chiaru se fa pusu in candidatiune vre-unu nefavoritu alu lui, influinti'a personale si sociale a Comitelui Supremu va face imposibila alegerea acelu-a, pre care elu nu lu voiesce. Mai de parte, impoiatii politici voru fi alesi pre 6 ani; acestu-a inca e

unu periodu forte indelungatu; prin acest'a se creeza una aristocratiu noua; interesulu de alegere devine indiferent, si asié, ori-cine vede ca s'a facutu unu pasiu gigantieu catra denumirea directa prin regimu si a impoiatiloru politici, ca si a celoru de la justitia; oficialii asié alai nu voru mai fi ai jurisdicțiuniloru municipali, ci voru fi una machina birocratica a Comitelui Supremu; insu-si primulu vice-comite, care, ca alesulu Comitatulu potea duce pana acu ma in Ungari'a unu rol independent, pre venitoriu va fi supusu capriciului si arbitriului Comitelui; acestu-a, ca unu comisariu regescu, va pote dispune cu deplina libertate seu licentia de ori-care impoiatu alesu, avendu potestate a-i destitui si substitui dupa placu; prin urmare, representatiunea e numai formala; sfera sa de activitate, d'impreuna cu dreptulu seu de alegere, sunt reduce la nulla; representatiunea existe numai in teoria si in praxefiguredia: ca unu mutus regius, ca unu masculus pictus.

Eta dara, ca in locu de a face vre-unu pasiu catra descentralizare, suntemu in ajunulu, de a se introduce in administratiunea interna municipale unu sistemu nou de reforma, prin care se oprime totalmente libertatea, si pasiesce in activitate una potestate neinfriénabile, centralistica si absolutistica a regimului; si Ostrungur'a promulgata — seu mai bine batu-jocorita — de liberala si constitutiunala, e degiosita la gradulu unui statu de gendarmi. Intru adeveru, daca vomu luá in consideratiune faptele actualulu regimu magiaru, temeritatea lui a luat dimensiuni infioratorie; acestu guvern a ocupatu unu terenu reactivariu, de care se servescu numai regimele cele mai despotice dupa revolutiuni; majoritatea mame-luca a acestui guvern, — mare parte d'in discipulii lui Bach, e atatu de impotente si atatu de servila, in catu afla recompensare suficiente in unele ambitiuni si interese personali; intru adeveru, guvernulu si majoritatea sa voiesce a se baricada cu institutiuni absolutistice in contra natiuniloru ne magiare si in defavorulu nostru, — in orbi'a patimeloru loru egoistice sacrifica si ucidu libertatea numai ca se asigure pentru sine suprematisarea si magiarismulu.

Si, ore se nu vedea domni de la putere, catu e de periculosa politic'a ce au inauguratu, si ca ce puternicu materialu incendiosu contine? Ore ce speredia ei de la fortia? Ore se nu pricepa ei ca puterea materiala, pre care se radina, nu e sub dispusciunea loru esclusiva? Ungurii, prin alianti'a loru cu nemtii, cauta refugiu la unu elementu strainu, nu ei singuri ne indreptatescu pre noi la adjutoriulu fratiloru nostri de unu sange, si nu ei singuri ne silescu la una ruptura totale? Bine; daca loru li place asié, apoi noi nu ne superamu nece decatu.

Revenindu la obiectu, potu dechiará in deplina convictiune, ca susu memoratulu projectu nu ne pote multumi nece decatu, ba ca noi lu urimu si ni este gretia de elu in cea mai mare mesura.

Pana ce va existe pactulu dualisticu ostrunguru d'in anulu 1867, pre care lamu condamnatu de la nascerea sa cea monstruosa, lu condamnamu si-lu vomu condamna pana la nimicirea lui; pana ce nu se va restitui autonomfa Transilvani'e; pana ce nu se voru inlocui legea despre natiunalitati si legea electorala cu altele, cari se correspunda spiritului modernu; pana ce nu se va aplica pre vulnerarile infipte medicamentulu recerutu; pana ce nu ni se voru asigura drepturile rapite si nu vomu ave independenti'a politica natiunala; pana ce nu ni se voru ameliora cestiunile cele mai cardinali, ca nimene se nu mai pota decide „de nobis sine nobis.“ pana atunci, pre noi romanii nimicu nu ne pote indestuli, si ori-ce reforme administrative, sociale seu scolastice, le vomu privi numai de institutiuni de una categoria secundaria; pana atunci opusetiunea noastra natiunale nu numai ca nu va inceta, ci va cresce pre di ce merge, fiindu convinsi, ca domnirea unui cabinetu seu a

unei majoritati parlamentare, carea nu e fetulu opiniunii publice ci a unei legi electorali complicate si feudali, nu pote ave durata, nu pote ave vietia indelungata. Repetu dara, ca pre noi numai aplicarea in sensulu celu mai largu a principiiloru de libertate, fratietate, si egalitate ne pote indestuli si multumi ca-ci unu siguru individuu, daca e incarceratu si despoiatu de libertatea sa, fia catu de bine nutritu in inchisore, nu pote fi contentu cu sortea sa; dar' apoi una natiune ale carei a cele mai sacre drepturi i se calca in picioare? L. O.

Camera representantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 6 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Széll. D'in partea guvernulu au fostu de facia ministrii: c. Iul. Andrassy, b. Ios. Eötvös, Paulu Rajner, Balt. Horváth si Stef. Gorove.

Dupa autentificarea procesulu verbalu alu siedintei d'in urma, presedintele anuncia camerei, ca deputatulu Ignatiu Somossy si-a depusu mandatulu. — Se va ordina alegea noua in cerculu respectivu. Dupa ace'a se prezinta mai multe petitiuni, cari se trimitu comisiunii petitiunarie.

Presedintele invita sectiunile se termine discutatiunea a sup'a nuntiulu camerei magnatiloru, relativu la sterge-rei pedepsei corporali.

Dupa ace'a se continua desbaterea generale a sup'a projectulu municipalu, la carea participara: Balt. Halász, Eugeniu Madarász, Iul. Kautz, Car. Bobory, Sig. Olgay, Bartolomeu Hevessy, c. Ferd. Zichy si Ales. Kürmendi.

Siedinti'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedinti'a de la 7 iuliu.

Presedinte: P. Somsich. Notariu: Colom. Széll. Pre bancele ministeriali: Paulu Rajner.

Dupa ceremonialulu indatenatu, presedintele pune pre biurulu camerei literele creditiunali ale deputatulu Eduardu Horn, alesu in cetatea Pósoniu in locul fostulu ministru ung. de finantie, Melchioru Lónyay. — Se trimitu comis. verificatorie.

Dazulu Irányi propune, ca camera se invite comisiunea petitiunaria, pentru ca se discuta petitiunile prezentate contra projectulu municipalu, relatandu in privinti'a loru inca innainte de susceperea desbaterei speciale a sup'a numitulu projectu. Dupa una discutatiune scurta, stanga si una parte d'intre deputatii deachisti primescu propunerea deputatulu Irányi.

Balt. Halász spune, ca postulu de invetiatoriu comunalu d'in comun'a Örkény, cottulu Pest'a, s'a implutu prin preutul localu, cu tote ca legea scolara dispune, ca implerea are se se intemple prin consiliariulu scolariu si antisti'a comunale; dreptu-ace'a interpeleza pre ministrulu instructiunii, daca privesce de legalu casulu d'in Örkény, er' daca nu, voiesce se ordinez, ca numitulu postu invetiatorescu se se impla prin consiliariulu scolaru si antisti'a comunale? Se va comunica ministrulu concerninte.

Ordenea dilei: continuarea desbaterei generale a sup'a projectulu municipalu, la carea participara: Ios. Iusth, Ern. Simonyi, Franc. Pulszky si Tom'a Pechy.

Siedinti'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Cuventarea dlui dr. Alesandru Mocioni tenua in siedinti'a de la 2. iuliu a camerei representantiloru Ungariei

Onorabila Camera! Daca in butulu micii mele poteri indrasnescu a luá parte si eu in asta discussiune de mare importantia, nu facu acest'a magulitu de speranti'a ca dora slab'a mea voce ar pote se apese ceva-si cumpen'a, ca-ci in asta privintia sunt multu mai chiamati acei membri ai onorabilei opusetiuni, cari ori ca vorbira nainte de mine, ori voru intrá in discussiune dupa mine.

Intentiunea mea este numai, se arelu motivele, cari conducu vtulu meu, ce am se-lu dau in asta cauza. A

tacé despre acele motive, într-o cauza de importanță atât de mare, ar însemna a lipsi de la detorință.

Nu pote fi intențiunea mea a intra în combaterea aceluoră cuventări escelinti în felu lor, ce le audirăm în dilele aceste-a și asta-di. În câtu asiă află cu cale a li face unele observatiuni, aceste-a le voi uretă atunci, cându voi însiră motivele mele.

Numai în generalitate îndrasnescu a face nisce reflexiuni la cuventarea de de-una-di a dlui ministru de interne, și la cea de asta-di a condeputatului Szirmay. (S'audim!)

Dlu ministru de interne, a provocatu la Prussi'a cu scopu de a sprigin' voturile virile. Se pote să smintescu, inse io asiă sciu, că adunanti'a provinciale prusésca se baséza pe alegeri de grupe (categorii, clase) și că în tota Prussi'a nu-su mai multe de 69 de voturi virile, capii familiilor vechi, dar nu-su 9400 și câti-va, cum dîse onoratu dnu ministru. — Cele trei categorii le forma acolo posesorii mari de pamentu, orasiele și reprezentantii poporului.

A provocatu dlu ministru la Belgiu, dîcundu-ne că și acolo sunt adunantie provinciale, și ni-a detaiatu cu deamenuntulu organismulu lor. Asiu fi acceptatu de la dînsulu să spuna și aceea, cumca acolo adunantie provinciale sunt organizate curatu numai pe bas'a reprezentării poporului; asiu fi acceptatu să mai spuna și aceea (cumcă în cerculu de activitate alu acestoru adunantie provinciale, cade a candidă pre presiedintii fie-carui județiu de prim'a instanță, pre vicepresiedinti, precum și pre asesorii judetieloru de a dou'a instanță).

Onor. dnu ministru uită să ni le spuna și acestea; deci io am crediutu de trebuință a-i întregi disertatiunea. (Ilaritate și placere viua în stang'a.)

Onor. dnu ministru ni-a doveditu cumcă guvernulu, cându a compusu acestu proiectu de lege, si-a avutu o tendință principala ca, pre la tote statele esistinti, să cercé acele institutiuni și acele principii, cari marescu puterea guvernului pre cont'a libertatei (Stang'a: adevératu e, asié e!) și apoi d'in principiele imprasciate p'ntre acele state să ni compuna unu întregu organicu, merit pentru noi. — (Aprobări în stang'a.)

Cumcă această ustanitoria străduință a sa n'a ramas fără de rezultat, ni e marturia proiectulu de lege. (Stang'a: Adevératu, asié!)

Dar' on. dnu ministru ni-a mai doveditu ce-va, ce este inca mai tristu și ce credeamu cu nepotintia, și despre a carei-a posibilitate numai de-una-di, me convinsei, adeca ni-a doveditu, că asta-di unu guvernulu parlamentariu, pre scen'a Europei, a denegatu apriatu și cu tonu innaltu principiulu fundamentale alu întregii vietie sociali și politice d'in timpul nostru (în stang'a estrema aprobări vivaci); inca mai multu, cu tonu pateticu prochiama, cumcă nu numai întreaga sistem'a de guvernare, ci și esistinti'a statului voiesce să o baseze pe prerogativele posesorii, asié dara pre puterea materiala, pre fortia. (Aprobări șogomotose în stang'a, protestări în drept'a). On. Cam.! Acest'a e o apartințe tristă a stării nostre politice, a pusetiunei nostre, la cară se facu atâte provocări în decursulu discussiunei. (Stang'a: Adevératu, asié!)

On. condeputatu Szirmay ni-a tînutu o cuventare, a carei-a valoare intrinsecă e escelintă. De-si me impartasiescu la principiele frumose ce le-a dîsu între celălalte, totu-si marturisescu că n'asiu fi în stare să le asiēdă într'o sintasse atât de placută, cum fece dînsulu acest'a.

Inse mi se pare cumcă în vorbirea lui se întinde de a lungulu o mare contradicere.

Ori că principiulu democraticu, acelu mare și ponderos, asiēdiatu în sintasse frumosa, este o convicțiune serioasă a dlui deputatu; și atunci nu sciu cum a potutu partini proiectulu de lege?

Ori că în serioșitate partinescu proiectulu, și atunci, să ve rogu de iertare, că io am unu picu de indoie la despre convicțiunea serioasă a dsale. (Ilaritate în stang'a estrema; miscare în drept'a.)

Dupa aceste-a, dati-mi voia a veni la obiectu. (S'audim!)

În a mea părere, primirea și neprimirea acestui proiectu de lege, depinde de la deciderea aloru trei cestiuni prealabile.

Cestiunea prima: În țier'a nostra, introducerea sistemului de guvernulu parlamentariu și de responsabilitate ministeriale, face ore ca sistem'a de selfgovernmentu (autonomia în guvernare și administrare) neschimbata în esinti'a ei adevérata, să devina de prisosu, și nu? — Dacă nu,

Ore selfgovernmentulu adevératu și curatu alu municipieloru, este necompatibilu cu guvernulu parlamentariu, și nu? — Dacă nu, — și dupa ce guvernulu, în man'a acestei-a, nemicescu totu-si în esinti'a sa selfgovernmentulu municipieloru, — este invederatu cumcă caus'a, carea l'a indemnata pe guvernulu la acest'a, nu pote să fia o cauza de constitutiune și de administratiune, ci guvernulu ochesce la o cauza politica mai înaltă;

Deci a trei'a cestiune e: Ore această cauza politica, carea l'a indemnatu pre guvernulu la calea ce apucă, este

în consonanță, și nu, cu interesele supreme și bine pricepute ale țierei? (Aprobare în stang'a estrema.)

De la deslegarea cestiunei d'in urma depinde primirea și neprimirea proiectului de lege. (Aprobare în stang'a estrema.)

Am de cugetu să intru în esaminarea acestoru trei cestiuni, pre câtu mi-ajungu ale mele poteri slabe.

La întrebarea prima asiē credu, că responsulu ni-lu dă inși sistem'a de guvernulu parlamentariu, natur'a responsabilitatei ministeriale, și credu că purcedu pre cale buna, dacă în asta privință o voi tîne în vedere pre Angli'a. E recunoscutu cumcă în Angli'a, sistem'a parlamentara și corolariulu ei, adeca responsabilitatea ministeriale, s'au desvoltatu numai cu încetulu și pasu de pasu. În lupt'a mare și lungă, ce s'a portatu între parlamentu și între puterea absolută a regelui, și în care invinse parlamentulu, a carui a victoria o revoluțiune mare și sangerosă o sancțiună probabilmente, pentru purtea; înainte de tote, prin multe procese ce s'au facutu organeloru executiv'e și prin numeroșe precedintie, s'a desvoltatu acea sistem'a de responsabilitate ministeriale, ce asta-di o cunoscemu cu numele de responsabilitate juridica.

Responsabilitatea juridica otarese sfer'a de activitate a puterii executiv'e, de dupa form'a esterna. Obiectulu responsabilitatei juridice pote să fia numai o faptă și omissiune apriată, constatata dupa recerintiele probelor juridice, și contraria cutarei despusetiuni chiară a legii, — dar' nici odată, obiectu alu responsabilitatei juridice nu pote să fia spiritulu, ce este atât de anevoia a-lu defini și totu-si se manifestă în tote faptele și în totii pasii puterii executiv'e. De ora ce este invederatu, că nu se pote o legelatiune atât de detaiata, în câtu să fia capace a regulă prin lege relatiunile de mîi de feluri ce se desvolta d'in viet'i'a de stat și ni se presenta în fia-caro di; de ora ce, mai departe, este de asemenea invederatu, că problem'a puterii executiv'e nu este numai a execută, ci că are și altă problem'a mai înaltă: e invederatu cumcă pre langa responsabilitatea juridica puterea executiv'a cu tendință anticostitutiunala totu mai are destula posibilitate ca, strinsu între marginile legiloru, să-si bata jocu de drepturile parlamentului într'unu modu contrariu constitutiunei, și să creeze astfelu de contraste între parlamentu și puterea executiv'a, cari să facu cu nepotintia ori-ce vietia sanotosa de stat.

A sentitu acest'a parlamentulu anglu, și de aceea inca la improcusuarea lui Danby, Lordulu High Treasurer alu lui Carolu II, s'a statoritu acelu principiu, cumcă ministru e responsabilu nu numai pentru ca faptele lui să fia legali, ci ministru e responsabilu pentru ca într'ega procedura să fia conforma scopului (corespondentia). Atunci, pentru prim'a data, Angli'a statori principulu responsabilitatei politico. Această responsabilitate politica schimba esentialmente responsabilitatea ministeriale.

Întrebarea că: corespondentia e procedur'a lui, și nu? — nu se pote decide nici cu principiulu juridicu, nici cu altu cutare principiu de o validitate generalmente recunoscută; ci întrebarea depinde purtea de la priceperea individulu, și asiē purtea o decide majoritatea.

Urmarea naturală d'in acest'a e, că responsabilitatea politica acum în principiu eschide independință puterii executiv'e fatia cu majoritatea d'in parlamentu, și o supune acesteia cu desevarsire, că ci nu se pote sustiené numai până ce majoritatea i afla procedur'a de corespondentia; inse nefindu legata în asta privință nici de o regulă obiectivă, ci numai de parerea unei majorități schimbatorie, executiv'a devine supusa deplină acesteia, era o executiv'a atât de supusa sub majoritatea parlamentului nu se pote întipui altmîntre, de câtu prin guvernulu de partita.

Guvernulu de partita nu va să dica alt'a de câtu că între guvernulu și partia lui este identitate în ceea ce priveșce principiele fundamentale și cele mai ponderose ale întregii legelatiuni și administratiuni. Aceste principii nu sunt alta, de câtu efuintiele unei priceperi mai multu și mai putiezu chiară despre idealu de stat și ale combinatiunei intereselor proprii, ce nu se potu deslipi de slabiatiunea omenesca; — deci între guvernulu și partita cauta să fia unitate de interese. Asiē dara în viet'i'a practica, guvernulu de partita nu va să dica alt'a, de câtu că guvernulu carele e capulu puterii executiv'e, în fapta e totodata și capulu legelatiunei. Guvernulu și partita, nu-si doue fiintie, ci un'a.

Guvernulu parlamentariu, în practica nu însemna alta, de câtu că puterea supremă legelativă și executivă e intrunită într'o mană, în man'a guvernului, — și că la întrebuintiarea acestei puteri, intrunită în o singura mană, guvernulu nu e restrinsu de câtu de unic'a margine, și această unica margine nu este legea, ci — interesulu de partita.

E invederatu de aci, cumcă responsabilitatea politica, carea în principiu eschide independință guvernului fatia cu majoritatea parlamentului, eschide totodata și domni'a legii. Era, de ora ce ar' fi absurditate a presupune despre majoritate, că ar' trage la răspundere pre ministeriu d'in cauza că s'a portatu precum este interesulu ei: responsabilitatea ministeriale va să dica, cumcă

ministeriu e responsabilu numai pentru astu-feliu de pasi, cari ar' fi îndreptati în contr'a interesului și propriu (Ilaritate în drept'a).

Cu acestu adevératu numai la apărere e în contrastu oercustanti'a, că adese majoritatea cu voturile ei decide contr'a guvernului și, și totu-si guvernulu și-tiene portfoiulu, în tocm'a precum se întempla acest'a și la costinilo de cabinetu. Tote aceste-a, nu unt alt'a, de câtu împacarea amicabila a intereselor secundarie în favorulu unitatei de interese mai înalte. (Aprobare în stang'a estrema.) Votulu de neîncredere și schimbarea guvernului, precum și dreptulu d'a dissolve reprezentanti'a, numai la apărere sunt în contrastu cu acea aplicatiune a parlamentarismului, ce îndrasni a Vi o dá; pentru că de-si într'o parte și alt'a se voru schimbă persoanele de dupa rezultatulu alegeriloru, de-si cu această schimbare va să se schimbe și cuprinsulu intereselor, totu-si nu se schimba roleele, nu se schimba esinti'a, domni'a intereselor.

Deci responsabilitatea politica, în principiu nemicescu domni'a legii, și o înlocuesce cu domni'a intereselor. Dar' să vedemu mai departe.

Fără dreptu de ordinatiuni de nevoia, nu se pote guvernă. Pe bas'a dreptului la ordinatiuni de nevoia, guvernulu e impoteritu, ma îndetoratu, ori ce lege esistente a-o suspinde în parte și de totu, și spre această a folosi eri-ce medilocu ce-i stă la despusetiune.

O definitiune juridica despre starea de nevoia ori de sila, este cu nepotintia. Tote casurile stării de sila, precum și mediloces de întrebuintiatu în asemenea casuri, nici casuistic'a cea mai ascuțită nu le pote prevedé spre a le regulă. Dreptulu la ordinatiuni de sila, (deca interesele supreme ale statului nu vremu să le sacrificămu formalismulu) numai o margine i potemu pune materialmente, că ci formalmente se potu mai multe, — și această margine e, că se îndreptatescu guvernulu a suspinde de totu și în parte veri-ce lege, cu exceptiunea unei, cu exceptiunea legii electorale pre a carei-a basase compune parlamentulu, că ci nu se pote întipui astu-feliu de stară de sila, carea să justifice dacă guvernulu face imposibila de judecarea procedurii sale proprie înainte parlamentulu legalu.

Deci dreptulu la ordinatiuni de sila, ce însemna în viet'i'a practica? Însemna că guvernulu parlamentariu acum a devenitu, și formalmente, domnu alu legii, că are detorință a se înaltă preste lege, de câte ori nisce ratiuni mai înalte politice receru acest'a; era întrebarea, cumcă cari sunt acele ratiuni, cause mai înalte politice? partia sa propria, deci elu însu-si o constata și respective judeca. Guvernulu, procedur'a sa, cându practica domni'a preste lege, o supune era-si numai unei privinție, și acest'a este privinția intereselor de partita.

Acum dupa aceste-a, credu că nu voi sminti afirmandu, că sistem'a de guvernulu parlamentariu nu e alta ce-va în practica, de câtu acea putere de stat, organizata pre câtu se pote mai perfectu, carea intrunesc în o singura mană legelativă și executivă suprema, carei poteri nu i se opune de câtu unic'a margine: interesulu propriu, — și nu e responsabilă de câtu unui-a: sic-si (în drept'a risu mare și strigări: doctrinarismu amabile, sofisme. În stang'a: s'audim, s'audim!)

Nu pregetu a recunosce, O. C., (S'audim!) că viet'i'a practica modereza această putere absolută, că factorii vietiei practice tempescu ascuțitul ei. Asiē e, de exemplu, publicitatea, asiē spiritulu publicu celu desvoltatu tare, asiē e prudintia precalculatoriă a însu-si interesului, dar' asiē e — și asta e capulu lucrului — că fia-care parlamentu face parte d'in țiera, și că atare în anumite privinție are interesu comunu cu țier'a. Era efectele rele ale puterii absolute se manifesta numai atunci, cându vinu casurile de contrastu între interese. Aceste casuri voru fi naturalmente cu atât mai rare, cu câtu e mai largă bas'a de pre carea purcedu firele intereselor ce se concentră în parlamentu, și cu câtu e mai ascuratu dreptulu de alegere liberă. Dar' tote acestea numai modereza efectele puterii absolute, inse nu schimba adevérulu că: d'in parlamentarismu resulta domni'a absolută a majorității a supr'a legiloru.

Credu că nu e de lipsa să dovedescu cumcă veri ce putere absolută, practice se ea ori de singurateci ori de majoritate, în principiu, eschide domni'a legii, de-si această domni'a a legii este neaperatu de lipsa, și este condițiunea prima precum pentru libertatea individulu, asiē pentru a corporatiuniloru și pentru întreaga desvoltarea liberă.

De alta parte e invederatu, că tote aceste-a nu sunt refuinti'a abuziloru comise de singurateci, dar' necesariaminte urmēja d'in inși natur'a sistemului; că ci dacă sistem'a vre să respunda destinatiunei sale, ea nu e capace a responde într'alta forma, de câtu în ceea ce cutazai a Vi o aretă în liniamintele generali.

Dacă d'in caten'a această vomu rumpe macar unu ochiu, sistem'a întreaga nu mai e în stare a responde destinatiunei sale. De ne vomu margini la principiulu responsabilitatei juridice, noi vomu împinge parlamentarismulu înderetru la epoc'a Stuartiloru. Să stergemu responsabilitatea politica, și în adevératu ascurămu guvernulu nedependință fatia cu majoritatea, dar' semenămu sementia

de frecări continue între puterea executivă și parlamentară, de la cari nu putem spera o dezvoltare sănătoasă.

Dacă toate acestea sunt adevărate, dacă e adevărat că parlamentarismul numai în forma sanetosa și deplină poate să răspundă destinațiilor sale, adică numai așa poate servi de primă garanție a constituționalismului; dacă de altă parte e adevărat că puterea absolută eschide în principiu domnia legii, apoi mi se pare că d'aci urmează două: (Înterumperi. Nu, se audim în fine ce urmăză?) Că, nu este mai mare retacire de câtă a crede cumcă destinațiunea sistemului de guvern parlamentar și de responsabilitate ministerială este, să asigure libertatea individilor și a corporațiilor; că-și destinațiunea sistemului de regim parlamentar și de responsabilitate ministerială este numai și numai, a eschide în principiu domnia intereselor dinastiei, domniei intereselor dinastice a substitui domnia intereselor țării. (Așa e! Aprobare în stangă.) Și de ora-oc țieră interesele sale de persoană juridică pururea numai în forma de majoritate și-le poate validă, scopul sistemului de regim parlamentar este, a schimba domnia absolută a dinastiei cu domnia absolută a majorității. Cu câtă această sistemă e mai capace, interesele dinastiei cari ar' fi cum-va contrare țierei, se le apună la domnia majorității, cu atâtă mai mult se apropia ea de idealul său; această e destinațiunea ei, nici cu unu firu de peru mai mult. — Dar' d'in toate acestea urmăză a două, că toc-mă pentru această introducerea în țieră noastră a sistemului de regim parlamentar și de responsabilitate ministerială, nu numai că nu face să fie de prisos selfguvernamentul municipiilor, ci-lu pretinde ca neapărat de lipsă, dacă nu vom să renunțăm la verice dezvoltare liberă. De aici urmează, că se sugrumă dezvoltarea liberă în embrio, o sugrumă fie-cine carele voiesce ca să pună libertatea individului și a corporațiilor, precum și domnia legii, sub scutul sistemului de regim parlamentar și de responsabilitate ministerială; — că-și această le eschide pre acestea. (Aprobare în stangă.)

Nu vreau să esaminu, în câtă sistemă noastră parlamentară de asta-di corespunde idealului său; la totă întemplarea e caracteristică ceea ce se vorbește prin cercurile guvernamentale, cumcă opozițiunea, de-si ar' ajunge la majoritate, n'ar' fi capace a luă frânele guvernului, și această d'in cauză pusețiunei ce ocupa în dreptul public. Cum se va poté îmbină această cu adevărate sistemă parlamentară, carea nu suferă să esista și unu guvern de tendință contrară majorității? — astă o încredințazu întieptei priceperi a guvernului (Aprobare în stangă intrăga.) Vreau numai să constat adevăratul, cumcă nu esista o instituțiune omenesă, fie chiară cea mai perfectă, carea să aiba capacitatea a asigura libertate în totă privințiile și a scuti totă interesele libertatei. Pote să facă această ori-care instituțiune, pururea într-o direcțiune anumită, dar' nu în totă. Acestu-a e adevăratul acelu mare, ce poporul anglu nici odată nu l'a perdut d'in vedere; ma vedem cum poporul anglu desvolta, deodată cu regimul parlamentar responsabil, și celelalte două baze tari ale adevăratului constituționalism și ale libertatei, întieptu instituțiunea angla de judecie, înaltă la renume europen, și întieptu sistemă angla de selfguvernamentu ce asiderea pote servi de modelu. Așa se vede cumcă guvernul nostru ambla pre cale contrară în amendouă privințiile. (Stangă: Adevărat e!)

Anu, dlu ministru de justitiă despoia țieră, celu pătenu pentru câtă-va timp, de instituțiunea de tribunale independenți. Nu pote fi scopul meu să inceptu acum analizarea respectivei legi, ci numai la aceea me marginescu, să revocu a minte eschinta cuventare ce multu oratorulu deputatu Ghyczy o rosti la acea ocaziune, și d'in carea — asié sum convinsu — vietiă practica va confirmă totă sentințele. Dar' asié voi să mai observu că, după această lege, puterea judecătorească nu stă de a supra poteri esecutive, ci sub această. (Stangă: Asié e!) Acum dlu ministru de interne vine să nimicească sistemă de selfguvernamentu.

Mai înainte de ce asié dovedă adevăratu asertiunei mele, voi să observu în generalitate că io, cestiunea centralisatiunei și a decentralisatiunei nu o socotu nici cauză de gustu nici de conformitate la scopu, ci o credu cestiune curatu juridică chiaru pentru natură sistemului parlamentar. Eu centralisatiunea, ori selfguvernamentulu, nu pentru aceea lu dorescu că e mai eftină și mai rapede, de-si ar' fi centralisatiunea mai eftină și mai rapede, ce nu voi să disputu de asta data, ci eu sum convinsu că poporul toc-mă asié de pătenu nu pote renunță la dreptulu d'a se guvernă însuși pre sine precum nu pote renunță la dezvoltarea liberă, la această misiune omenesă a sa.

Cestiunea guvernării libere e cestiune juridică, că ci totă acea idee fundamentală, carea îndreptătesce poporul să îi a mana legelatiunea și esecutiua, adică esecutiua centrală, totă aceea îndreptătesce pre cetățenii statului ca esecutarea legilor, câtă cade în cerculu lor, să se întemple cu concursulu și influință lor. După aceste-a, nu potu avé de cugetu să detaiezu proiectulu de lege de pre tapetu, ci dorescu numai a caracterisă acele

constraste în principiile fundamentale, ce esista între mine și între cei ce partinescu proiectulu de lege.

Cumcă sistemă noastră administrativă, în starea ei de asta-di, nu se mai pote sustiené, credem cu totii și în asta privință nu e descliniere de pareri între noi; descliniere e numai în privinția modului ce ni se pare că trebuie să-lu urmăm.

Astu-feliu, primul contrastu de principiu lu aflu în ceea ce spuseră asta-di dd. deputati Szirmay și Eber. Ei disera că, punctulu de gravitațiune alu selfgovernmentului nu e în municipie ci în comune, și — deca am întieptu bine — dlu deputatu Eber provocă în asta privință la Angliă, ca să si spriginésca parerea dsale. Eu nu-su de acea parere și în câtă s'a facutu provocare la Angliă, mi se pare că nu e nimerită.

Sistemă angla de selfguvernamentu, în ce privesce organismulu orasiilor, mare parte sémene cu organismulu orasiilor continentale, dar' nu e astu feliu și în privinția celorlalte municipie. Instituțiunea de selfguvernamentu anglu nu e unitaria, ci-su organisme feliurite în modu corespundietoriu ramurilor principale ale administratiunei, cari organisme feliurite stau langa olalta autonome și nedependenți, și numai comuniunea cercului (sferii) de competință este punctulu comunu alu acestor feliurite organisme. Acestu cercu de competință juridică adevăratu că eră mai înainte cerculu comunei locale, dar' de după dezvoltarea recerintelor mai înalte ale administratiunei, asta-di nu e mai multu comunitate locală, ci cade (cerculu de competință) într'ună cu teritoriulu cercului administrativu, ce s'a formatu d'in intrunirea mai multor comune locale.

Deci sistemă de selfguvernamentu anglu, nu e sistemă de comunități de după conceptulu continentalu, ci sistemă de cercuri administrative.

Condițiunea prima a fie-carui selfguvernamentu sanetosu este, precum observă asta-di on. dnu deputatu Ferdinandu Eber, ca să aiba în numeru de ajunsu, în mesura destulă acele elemente, cari de după cultură și esperiențele lor sunt singure calificate a validă principiile unei administratiuni regulate precum și ale adevăratei responsabilități. A două condițiune a unui selfguvernamentu adevăratu e, ca agendele administratiunei să fie în proporțiune cu unu organismu astu-feliu de complicatu.

E apriatu, că spre totă acestea comunitate locală nu e capace d'in cauză micului teritoriu ce-are. Dar' dovedescu această și acele state, cari, în timpii d'in urma încercându să introducă sistemă de selfguvernamentu, și în lipsă de asemenea cercuri administrative creara cercuri artificioase. Dacă aceste cercuri adese nu potă prinde radecine de regula ci numai după timpu lungu în decursu de generatiuni, și dacă asemenea cercuri, create artificiosu, toc-mă pentru această numai rare-ori potă răspunde adevăratulu scopu și îngreuna activarea sistemului de selfguvernamentu, apoi credu cumcă această e cauză mare și basată, ca noi să nu nimicim acele cercuri, cari s'au formatu prin o dezvoltare seculară a statului, ci mai verosimil să cercăm într'insele punctulu de gravitațiune alu sistemului de selfguvernamentu. (Aprobare în stangă.) De aceea eu, venitoriulu sistemului de selfguvernamentu nu-lu vedu în autonomiă comunelor, ci în alu municipiilor. (Aprobare în stangă.) De aceea dorescu ca municipiile, cari până acum au fostu bariere ce ni aperau constituționalismulu și libertate în contra poteri absolute a domnitoriului, de acum înainte să ni fie bariere de apărare în contra acelei poteri absolute carea e în mană esecutivei, în mană guvernului. (Aprobare în stangă estrema.) E apriatu cumcă guvernul vrea să nimicească toc-mă aceste municipie în esință lor.

Precum știmu, sistemă francească de centralisatiune nu eschide consiliile, corporatiunile reprezentative, ce cercurile administrative le compun pre calea alegerii libere, ma toc-mă sustiene de a dreptulu sistemă consiliilor. Aceste consilie au și dreptulu a otari până la o mesura anumită. Dar' ceea ce a pusu marcă apriată a centralismulu pe sistemă francească, nu e alta de câtă că, înca la capetulu secululu trecut, legelatiunea a purcesu d'in acelu principiu smintitu, cumcă a administră e lucrulu unui-a, era a discute e lucrulu mai multor insi, și pre basă unei deductiuni false d'in această, nu numai că i-au despartitu pre oficialii cercurilor formalmente de corporatiunile reprezentative, ci înca i-au supusu pre oficialii de a dreptulu guvernului centralu și, prin urmare, devenira în fată corporatiunilor reprezentative de sine statori și independenți deplinu.

Acastă e caracteristică principală a sistemului francească de centralisatiune. Se întieptu că, facia cu atâtă independență a oficialilor de cercu, dreptulu de otarire alu corporatiunilor reprezentative numai de nume s'a mai potutu sustiené.

Acumă indrasnescu a întrebă: ore acelu dreptu alu comitiloru supremi, care de după nume e dreptu de candidatiune, era în faptă dreptu de denumire, ore acea putere disciplinaria nerestrinsă a comitiloru supremi, ore acelu dreptu nerestrinsu alu comitiloru supremi de a suspenda și de a substitui, ore acelu principiu d'in proiectulu de lege, că ordinatiunea comitetulu supremu scutesce pre oficialii municipiului în fată comitetulu, — ore ace-

te totă nu-i vor aduce pe oficialii municipali în dependință de guvernulu centralu totu asié de a dreptulu și deplinu, precum o vedem în Franca? — (Aprobare în stangă) — Ore această neependință a oficialilor municipali fată cu corporatiunile reprezentative, nu va face ca dreptulu de otarire alu corporatiunilor reprezentative să devina totu atât de ilusoriu precum e în Franca? Întru după totă acestea: nu va fi sistemă noastră administrativă o copie perfectă a sistemului administrative francească, d'in carea numai ună lipsească, sinceritatea? (Aprobare vivaci în stangă.)

Inse, O. C., este ce-va în sistemă noastră administrativă, ce nu gasim nici în sistemă centralistica francească; va fi unu organu alu guvernului invescutu cu putere nerestrinsă, care putere nerestrinsă o va esecută fără nici o responsabilitate, despre a caruri-a responsabilitate nu este nici amintire în proiectulu de lege. (Stangă: Adevăratu!) Nu pote fi scopul meu să aretu totă acele urmări daunose, ce nu se potă incunjură la sistemă centralistica, deca vedem esemplu viu în Franca; dar' credu că în Franca sistemă centralistica nu s'ar' fi potutu sustiené fără acelu conseil d'état și acea sistemă de justitiă administrative, carea de-si purcede d'in o idee fundamentală smintită, totu-si s'a naltiatu la astu-feliu de gradu alu perfectiunei, în câtă în Europa nu-i mai gasim parechia. Justitiă administrative dă putere absolută în mană unui-a, dar' otarește cu cea mai mare precisiune sferă de activitate și responsabilitate pentru fie-care organu alu guvernului. N'are guvernulu nici unu organu care n'ar' fi trasu la răspundere rigorosă delocu ce ar' trece peste sferă sa de competință. Această se pote suferi, pentru că interesulu acelu unicu despotu rare-ori vine în contrastu cu interesele private, (Ilaritate în dreptă) și astu-feliu singuratecii si-vedu interesele private în câtă-va ascurate.

Inse, O. C., în țieră noastră, unde nu esista asemenea conseil d'état și justitiă administrative, și noi creăm o sumă de despoti menunții, (Placere în stangă) ale caroră totă interesele vinu în contrastu toc-mă cu interesele privatiloru, — credem că această se pote esecută? Eu chiaru și numai pentru această asié crede legea de ne esecutabilă. Și de ce le face guvernulu totă acestea? — D'in acea simplă cauză că, precum ni spune, sistemă de selfguvernamentu adevărată și neschimbata, în esință sa, nu încapă cu parlamentarismulu.

(Va urmă.)

VARIETATI.

* (Porturile romane și corpulu consularu în Romană.) Romană are diece porturi: Brailă, Galatiu, Ismailu, Turnulu-Severinu, Giurgiu, Oltenitiă, Bechetu, Calafatu și Stirbeiu. În strainetate are 4 agentie, și a nune, în Constantinopole, Parisu (și pentru Angliă și Italiă), în Vienă (și pentru Prussia și Russia) și în Belgradu. În Varnă și Tulcea sunt numai agentii comerciale. Agentele politice d'in Constantinopole are unu salariu anual de 22,000 franci și 27,800 fr. bani pentru reprezentatiuni; agentele d'in Vienă și Parisu câte 22,000 și 11,750 fr. bani pentru reprezentatiuni și, în fine, agentele d'in Belgradu are numai 15,000 și 6000 fr. bani pentru reprezentatiuni. În Romană sunt reprezentate mai totă poteri europene. Celu mai vechiu consulatu este alu Russiei, infintiutu în an. 1782; după Russia urmă Austria; Franca și-tramise primul consulatu în Romană sub republică d'antăiu; Angliă și-a infintiutu consulatulu său în an. 1802. — Corpulu diplomatu și consularu d'in Romană este urmatoriulu: Austria are în Bucuresci unu agentie politică și consulatu generalu, câte unu consulatu în Galatiu, Brailă și Iasi-Franca: unu agentie și consulatu generalu în Bucuresci, câte unu consulatu în Brailă, Iasi și Galatiu. Totu asié are și Angliă. America are unu consulatu generalu în Bucuresci, și unu consulatu în Galatiu. Italiă: unu consulatu generalu în Bucuresci, și unu consulatu în Galatiu. Belgia: unu consulatu generalu în Bucuresci, și câte unu consulatu în Galatiu și Brailă. Statele americane de media-nopte: unu consulatu generalu în Bucuresci, și câte unu consulatu în Galatiu și Brailă. Dania: unu consulatu în Galatiu. Hamburg și cetățile Hanza: unu consulatu în Galatiu. Olandia: unu consulatu generalu în Bucuresci. Grecia câte unu consulatu în Bucuresci și Iasi. Russia: unu agentie și consulatu generalu în Bucuresci, și câte unu consulatu în Galatiu, Ismailu și Iasi. Serbia: unu consulatu în Bucuresci. Federatiunea germană de media-nopte: unu agentie și consulatu generalu în Bucuresci și unu consulatu în Iasi. Svedia: unu consulatu în Galatiu.

* (Dna Maria C. A. Rosetti) răspunde, prin „Roman.” de sambeta (20. iunie), la rogare ce i-a adresatu juneia română d'in Vienă, pentru a brodi una invelitoare pentru urnă, carea are să se depuna pre monumentulu eroului romanu Stefanu celu Mare. Invelitoarea se va face până la 30. iuliu, d'in care cauză, roga tenorimea română d'in Vienă, să amene terminulu defiptu pre 15. iuliu până la 30. iul. Răspunsulu dnei M. Rosetti este demnu de bravă matrona română.

* (Metropolitulu romanu) de Alb-

Iul'ia, dr. Ioan Vanca, cu sufraganiul său episcopul Oradei-Mari, Iosifu Papp-Szilágyi, rectori de la Rom'ia, în 6. iuliu au sosit în Pest'a. Metropolitanul va petrece aici mai multe zile, precum auzim, în afacerea conchiamării congresului besericescu; era episcopul Oradei-Mari plecă îndată la reședința sa.

Senatul Romaniei s'a constituit în modul următoriu: Plagino, președinte; Orescu și Veis'a, vice-președinți; Mortiuu, Drosu, Bascov'enu și Florescu, secretari; Locust'enu și Contiescu, cuestori.

Sciri electrice.

București, 6. iul. Senatul a verificat alegerea principelui Cus'a. Camera a terminat verificarea alegerilor, și asta-di lucrează în ședința publică.

Constantinopol, 6. iul. Vice-regele Egiptului sosi asta-di aici și s'e duse la sultanul în castelul Dolma Bagteche, unde fu primit foarte amabilu, petrecându acolo una oră.

Paris, 6. iuliu. Scirile de ieri din Madrid spun despre crumperea unei revoluțiuni.

Londra, 6. iul. Dinar. „Morningpost“ publică un telegram din Tschientschin, conformu carui-a în Peking a erupt, în 21 iunie, o revoluțiune contra francesilor. Toti preuții francesi, sosisorile miserecordiali, agintele francesu, consulul francesu și trei ruși fure ucisi și catedrala dearsă.

Leopole, 6. iul. Resultatul alegerilor din cercurile electorale ale țieranilor este următoriu: 25 rușini, 13 preuți, 16 proprietari, 7 oficiali și 20 plugari.

Berolinu, 6. iul. Principele Leopoldu de Hohenzollern, care de presinte petrece în Düsseldorf, fu invitat să vină aici numai de cătu; cont. Bismark încă a sosit aici.

Madrid, 6. iul. „Imparcial“ spune, că regintele a aprobatu procederea maresialului Prim. Cortesii se voru întruni în 22. iuliu; alegerea regelui va urmă în 1. august. Partit'a ministeriale speră că va câștigă 200 voturi pentru principele de Hohenzollern, care va fi adus apoi din unu portu germanu pre una flota ispaniolă.

Paris, 7. iul. În ședința de ieri a camerei, principele de Gramont, răspundendu la interpelatiunea făcută în privința candidaturii principelui Leopoldu la tronul Spaniei, constată, că maresialulu Prim a oferit corona ispaniolă principelui de Hohenzollern, care a și primit-o, înse poporul ispaniolu nu s'a pronunțat încă în această privință. Guvernulu francesu nu cunoșce negociațiunile suscepute în afacerea candidaturii, dreptu-ace'a doresce ca camera să amâne dezbateră asupra acestei cestiuni. Guvernulu francesu va perseveră în conduita sa neutră de până acum'a, înse nu va suferi, ca una putere străină să pună unu principe pre tronul Spaniei, periclitandu estu-modu onora Francei. (Aprobare viua.) Guvernulu se crede în întieptiunea poporului germanu și în amicitia celui ispaniolu; înse, dacă s'ar' înșelă în speranțele sale, guvernulu și-va implini dorința fără întârziere și slabatiune. (Aprobare viua.) Picard cere publicarea documintelor. Ministrulu internelor i răspunde, că în această privință nu este oportuna nici una desbateră. Cremieux insistă pentru presintarea documintelor, declarandu că, înainte de desbateră interpelatiunii, nu află cu scopu a se suscepe discutiunea bugetului. — Ollivier respinge această pretensiune, afirmandu că, în urm'a declarațiunii lui Gramont, nu mai încapă îndoiala în privința cestiunii, dacă guvernulu voiesce pace sau război. Guvernulu voiesce pacea, înse totu-de-una-data și onora lui; guvernulu este convinsu, că declarațiunea lui Gramont va produce una rezolvare pacinică. Aci nu este vorbă despre unu scopu ascunsu; înse la casu candu războiulu va fi neevitabilu, guvernulu nu-lu va portă fără consentiementulu camerei. După-ace camera intrerapșe pre mai multi oratori, se suscepu desbateră bugetului.

Viena, 7. iul. „Presse“ de asta-di publică un telegram din Paris, care spune, că în ministeriulu de război domnesc o activitate foarte mare, regimentele destinate pentru Alergia se voru revocă înderetru și concediatii se voru conchiamă sub flamura.

Viena, 7. iul. „Neue fr. Presse“ spune: La dorința imperatului francesu, principele Napoleonu caletoresce la Florența. Flot'a din Marea Mediterana a primitu ordinu ca să stăe gata; de

asemene a mai primitu ordinu și trei porturi de război, ca să țina pregătite năi de transportu. Se afirma, că ambasadorele francesu din Berlinu, Benedetti, ar fi destituitu din postul său.

Paris, 7. iul. Una notă francesă s'a transmis degiă marti la Berlinu. Totu atunci guvernulu francesu a suscepu negociațiuni cu puterile europene în privința situațiunii.

Madrid, 7. iul. Guvernulu a decisu a notifică puterilor, în modu oficialu, candidatură principelui de Hohenzollern la tronul Spaniei.

Viena 8. iul. „Neue Pr. Presse“ publică un telegram din Florența, conformu carui-a Menabrea a caletorit la Paris. Această caletoria stă în legatură cu candidatură principelui de Hohenzollern. Se vorbeșce, că Francea a promis de nou retragerea armatei sale din statulu papalu.

Paris, 8. iul. „Constitutionnel“ dăce: Îndata ce guvernulu se va convinge despre renitența ministeriului ispaniolu, va urmă intrerumperea raportelor diplomatice cu elu. Guvernulu nu se va îndestulă cu răspunsuri abatatorie din partea Prussiei. Prussia trebuie să lucreze într'acolo, ca să deneghe principelui Hohenzollern plenepotența d'a primii coronă Spaniei, precum denegase Louis Filippu principelui de Remours primirea coronă bel-

giane; precum oprisera Anglia și Rusia pre principele de Leuchtenberg d'a primii coronă Greciei; precum oprise Napoleonu pre principele Murat d'a primirea coronă neapolitană, „Constitutionnel“ termina în modulu următoriu: Guvernulu negociază în cestiunea această cu puterile, cari sunt plecate a concurge în Madridu și Berlinu pentru una complanare pacinică a acestei cestiuni.

Burs'a de Viena de la 8. iuliu. 1870.

Table with 4 columns: Instrument, Price, Location, Price. Includes items like 5% metall., Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. cred. and locations like Londra, Argintu, Galbenu, Napoleond'or.

Respunsu. Onorab. Dnu C... D... în Fagarușiu. Ne rogăm să bine-votti a ni spune, cari sunt comunele și de la care numeru începundu n'au primitu diurnalulu, pentru ca să li potem răspunde nrii restanți fan amănare. Dlu pretoru, Negriile, a reclamatu pentru unde comune, nrii 54, 55 și 56, cari s'au expeditu degiă, dar înse mai lipsescu și alti numeri, bine-votti a ni-i numi.

Proprietariu și editoriu ALEXANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU FORȚIU.

! SENSATIUNE !

Patenta americana.

Cine n'ar dăci să aibă dinți frumoși și sanetosi?

Acesta înse nu se poate ajunge decât numai prin periele de dinți electrice de cauciu (fara de perii). Periele aceste mai noue recomandate și laudate prin mii și mii de scrisori sunt fabricate cu totulu din cauciu și înșesite înca în locu de perii sunt de cauciu, cari intră chiaru și între cele mai angustă deschiatu a de dințulu și departe de totu alipitura stricătoare dinților. Cauciulu care potero electrica, care prin frecarea de dinți se pune în lucrare și estu-modu prin frecare, dinți nu numai se curățiesc ci totolada se și potolescu și se padiescu de molipsire. Periele aceste, conformu parerilor medicale, se și întrebunțiesc înca din cele mai crude tenerețe pentru ca se și forți de dorori de dinți. A fara de folosul acestor, periele de cauciu sunt și foarte durabile, potenduse întrebunția câte un' anu întregu. Pretulu unel- a face numai 90 cr.

Pentru 1 florin unu aparatu cu aburi

Spre desinfecțiunea aerulu în molsipiu.

Căldura acestui nou aparat se imple cu totulu desmolsipitoriu și se încăldeșce prin o lampă de spirită, dezvoltandu-se ach aburi, prin acesti-a chimia, se cătu de spatioșă, se curățiesc în cale-va minute de aerulu neplacutu și stricaciou. E de trebuința neapărată pentru ospetale, școli, oficiu, laboratoriu, locuință, și ședintă. Masina e de bronzu auritu, foarte elegantă cătu potero servi și ca unu felu de bijuteriu. Pretulu 1 fl. era buteli'a de profumă desmolsipitoriu d'impreună cu spiritulu trebunțiosu se vinde în 50 cr. (Ajunge de cinci dieci și oru).

Spre apărarea persoanei

și securitatea proprietății (asocii)

e de neapărată trebuința o arma bună, de aceste sunt revolverele d'nsă sistemulu lui Lafouchaux ameliorate și prevădute cu incinerator de securitate, avendu miscare duplică și țiveră ghintaită, ca 6 încarcatu asit cătu înreacându-se odată, se potă face într' unu minutu 6 descărcaturo (pusecatu) siguru. E arma cea mai perfecțiunată.

Table with 2 columns: Quantity, Price. 1 revolveru de 7 milimetri 18 fl. 100 patronae (incarcatură) 3 fl. 50 cr.

Triumfulu Științei!

Unu d'întra cei mai renumiți chimiști ai nostri nu descoperitu în fine medicamentulu, care în cursu de mai multe decenii îndesieru s'a cercat de cele mai mari capacități pre terenu cosmeticu (pudră). Preservatiunea de respiratiune (Athem-preserved) face a dispără îndată resfirărea grațu mirositoră, provine aceea d'în dorere de dinți și alia bolă, și face de prisori ori ce apă de gură; conservandu șanșese șingule, întareșce totolada și dinții. Mai alie se potă recomanda fumatoriilor, pentru că întrebunțiu celu grațu alu fumulu în schimbă îndată într'o aromă plăcută, și recoriatori; și chiaru ca articlu de toaletă încă e de mare folosu; șplandulu gur'a numai o dată, domnișet'a, cu asta esență, remane totu din'a odăra (esalatiunea) cea plăcută. — Pretulu: 1 sticheti'a d'impreună cu instrucțiunea face 90 cr.

Mantelile de ploaie

de materia impenetrabilă și indestructibilă, fara de centura, fabricate englezesc. Se potă portă și pre timpu serin. Gindca, pre doșă adesea celui mai elegantu vestimentu. Pretulu după mărime 10 fl. 50 cr., 11.50, 12.50, 13.50.

Harthie, Bilete de Visita, Sigille

și alte unelte de scrisu

Tote de cea mai bună calitate, cu pretiurile următorie:

Deviz'a ensei: „Marfa estina încă potă fi bună.“

Harthie francesce de epistole.

Numele, literelu inițiale ori corona se întipărescu grațiu.

Table with 2 columns: Quantity, Price. 100 bucăți în octavu, harthia fină albă 45 cr., 100 „ „ „ „ „ „ „ „ 65 „ „ „ „ „ „ „ „ 75 „ „ „ „ „ „ „ „ 85 „ „ „ „ „ „ „ „ 1 „ „ „ „ „ „ „ „ 1 „ „ „ „ „ „ „ „ 30 „ „ „ „ „ „ „ „ 30 „ „ „ „ „ „ „ „ 35 „ „ „ „ „ „ „ „ 40 „ „ „ „ „ „ „ „ 40 „ „ „ „ „ „ „ „ 65 „

100 de bilete de visita

pre harthia cu lacu, cea mai fină litografă, celu mai nou felu de scrisore 1 „ „ totu aceste și cu impress. neșă 50 „

Pene de Oțel.

Pene regulatorie aplicabile la tota marfa și pre ori ce felu de harthia 12 bucăți 24 „ 1 dozona, angl. în 12 febr. 10 „ 12 „ (Carton) sortiriile de mai susu 80 „ 12 „ pene de aluminiu, scutite de rugina 80 „ 1 „ pene de cauciu, escelenti în felulu loru 10 „ 1 „ condeie de plumbu, calit. bună, 10, 15, 25, 35, 45 cr. 1 „ stilulu de pene, calit. bună, 10, 15, 20, 30 cr.

Spre mare înșesire și îndemănare sunt noștele condeie de plumbu cu masina, cari nu trebuesc ascuțite și sunt ascuțite contr'a zăpuzilor verului, 1 bucată în lemnu 10 cr., 1 buc. în osu 15 cr., 1 buc. cu capșulu de pene și cutiașu 90 cr., 1 capșulu plinu de ajunșe pre 3 leu 10 cr., 1 buc. de gumă de rasu plinușulu și negramentulu 50 cr.

Sigille finu gravate (taiate)

cu scrisore frumoșă. 1 buc. cu done literu și manunchiulu finu 50 cr. — Corona costa 30 cr. Name întregu se șocotescu estinu.

Tescuri pentru a tipari nume, finu încarță 2 fl. 80 cr. Stampiliu d'impreuna cu ladia de tinichea, unșore ș' penelulu 4 fl. 50 cr.

Cele mai noue Stampiliu cari se umedescu de sine și tipărescu 1000 de copie cu o șingură umedă a masinulu, prea îndemănătoare pentru oficiu și contabile. Pretulu unel- a d'impreuna cu cea mai fină gravură 6 fl. 50 cr.

Tablitiu elastice și indestructibile pentru șocotelle, pretulu unel- a 5, 10, 15, 20 cr.

Cartecelle (bilete) de grațiu la diaș numelulu, etc. foarte frumoșe și elegante, câte un' a 5, 10, 15 cr., era cele șuprafine d'impreună cu perinția profumată purărua mirositoră, 20, 30, 40, 50 cr.

În monarșia austriacă acesti articli se află de vândare numai în depuseteriulu șubșemnatulu

A. FRIEDMANN în Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.

Tere (mapă) de scrisu micu, octavu-formatu, fara de requizite, cu incinerator (broșă) 1 fl. 30 cr. 1.50. Acelu d'impreună cu requizite 2 fl. 2.50. Lucratu cu luxu alțu d'în lăntan cătu și d'în afara 3 fl. 50 cr., 4 fl. 4.50; mare quartu-formatu (fara de requizite) 1 fl. 80 cr., 2.50 era cu requizite, depășu înșestratu, 3 fl. 3.50, 4 fl. Acelu-lu lucratu cu luxu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5.50.

Maree de sigilatu epistole cari pentru îndemănare, estinotate și hiproșă șiguru sunt a se preferi oblatoreșu și cerei roșu, cea mai șăa calitate, și cu șirma, înșesme, nume ori monogramu, pretulu a 500 buc 1 fl. 20 cr. era 1000 buc 1 fl. 40 cr.

Papeterie una șubșieră (envelope) frumoșă lucrată, plină a țesutulu harthie de luxu și curțite, pretulu 1 buc. 25, 35, 50, 60, 80 cr. și 1 fl.

Presentu (daru) estinu și practicu e nou'a garnitură de scrisu turnată d'în broșă și compusă d'în urm. 10 bucăți, anamitu: 1 Cășmaru cu șperințiu, 1 Cășmaru de pene, 1 pondu pre harthie, 2 luminari, 1 termometru, 1 lunetășă manuală, 1 instrumentu de făcutu focu, 1 ștergatoru de până, și 1 șubstratu de orologie și pretioșe, totu frumoșu și elegantu lucratu, era pretulu numai 3 fl.

Instrumente pentru desenulu 1 buc. 80 cr., 1 fl. 1.20, 1 fl. 1.50, 1 buc. completa 1 fl. 80 cr., 2.50, 3 fl. — 1 până de desenulu 90 cr. 1 Cășmaru micu 80 cr. mare 40 cr.

Gleburu 50, 80 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl. 3.

Cășmaru cu șufuș plinu cu cele mai șăa coloru de micu, 1 buc. 30, 50, 80 cr., 1 fl. 1.50, 2 fl.

Cartecelle de notitie fue 10, 15, 20 cr., legate în pieș 25, 25, 50 cr.

Cera de sigilatu prea-fina, binemiroșitoră. 1 buc. răsă 8, 10 cr., șuprafina în țesutulu coloru 1 buc., 10 cr.

Pulveră de negrelă nouă inventată mestecată numai cu șăa produce escelentă negramentu lucitoru, 1 cutioru 20 cr.

Modeluri pentru depășimari în scrișura ordonată și caligrafică, pentru invetatori ai școlari, 1 fascioru, formatulu micu cu 12 esemplari, scrișura variu 10 cr., — 1 fasc. formatulu mare cu 30 (e șempl. pampoșe, de scriș. caligr. 85 a Modeluri pentru a învotă curenđu desenulu, metodulu celu mai nou, pentru începători și diletanți, alegându după placu costă 1 fasc. 10, 15, 25 cr.

Completa școla de desenulu d'în 6 fascioru, edată de un renumitulu maștru de doșoznu, încependu de la primulu liniaminte (ștraturu) în grațiu și șematice până la cea mai înșășă perfecțiune a doșoznului. A se recomanda mai alie școlari care se perfecțiunază în aceste arte. Tote 6 fascioru costă numai 1 fl. 20 cr.